

Tjänsteställe, handläggare
Område kultur och ideell sektor, Lena Adem, Petra Jansson

Datum
2023-10-20

Beteckning
Konsekvensanalys

Konsekvensanalys av förslag på effektiviseringsåtgärder 2024 – övergripande verksamhetsmedel och medel för särskilda satsningar

Konsekvensanalysen utgår från målsättningarna i de styrande dokumenten för Område kultur och ideell sektor det vill säga:

- Regionala utvecklingsstrategin 2018-2030 (RUS)
- Regionala kulturplanen 2019-2023
- Regionala biblioteksplanen 2019-2024
- Kulturnämndens verksamhetsplan 2023/2024
- Fullmäktiges verksamhetsplan 2023/2024

Utifrån styrdokumenterna utkristalliserar sig följande områden som särskilt viktiga att bevaka i en konsekvensanalys som berör kultur:

- Ett hållbart och attraktivt län
- Den kulturella infrastrukturen i Örebro län
- Möjligheten att ta del av kultur och själv skapa kultur i hela länet

Andra viktiga områden är:

- Påverkan på aktörer utanför Region Örebro län
- Påverkan på Område kultur och ideell sektor inom Region Örebro län

Konsekvensanalysen har genomförts utifrån den föreslagna ekonomiska summan till effektivisering. Om summan skulle öka eller minska skulle det också förändra bedömningen av konsekvenserna. Bedömningen har genomförts av tjänstepersoner inom Område kultur och ideell sektor och är kvalitativ.

Postadress
Region Örebro län
Regionkansliet
Box 1613, 701 16 Örebro
E-post: regionen@regionorebrolan.se

Besöksadress
Eklundavägen 2, Örebro
Tel: 019-602 10 00
Organisationsnummer: 232100-0164

Föreslagen effektivisering

Övergripande verksamhetsmedel kultur: 1 526 000 kronor av 2 067 000 kronor (budget 2023)

Medel för särskilda satsningar: 1 500 000 av 1 500 000 kronor (budget 2024)

Bakgrund

Övergripande verksamhetsmedel är de medel som Område kultur och ideell sektor använder för den kulturverksamhet som inte handlar om fördelning av medel eller främjandeverksamhet inom de olika kulturslagen. Det vill säga de delar av kulturuppdraget som är tydligt kopplade till områdets placering inom regional utveckling och innebär att:

- samverka och bidra till kunskapsutveckling genom mötesplatser, fortbildning, konferenser, uppföljning och analyser,
- stötta och driva kulturprojekt,
- köp av externa tjänster.

Medel för särskilda satsningar är medel som tilldelas kulturnämnden för att genomföra särskilda satsningar i linje med gällande styrdokument.

Sammanfattande bedömning

Den sammanfattande bedömningen är att en effektivisering om 1 526 000 kronor av verksamhetsmedlen och 1 500 000 för särskilda satsningar har betydelse för Region Örebro läns möjligheter att genomföra sitt kulturuppdrag. Effektiviseringen innebär att det blir svårt att genomföra de delar i kulturuppdraget som handlar om omvärldsbevakning, delta i strategiska samtal på nationell nivå, ta fram och sprida ny kunskap, starta och medfinansiera projekt, anordna mötesplatser och fortbildning. Det riskerar att resultera i minskad kunskap, förståelse och insyn i Örebro läns kulturliv. Det blir också färre kultursatsningar, kulturprojekt, mötesplatser för samtal och politiska debatter, vilket på sikt kan påverka demokratin och den konstnärliga friheten negativt.

På kort sikt blir effektiviseringen mindre allvarlig eftersom det regionala utvecklingsuppdraget och tillfälliga satsningar sällan ger synliga effekter under kortare perioder.

På lång sikt medför effektiviseringen större risker, särskilt om den kombineras med kommunala och statliga effektiviseringar. Effektiviseringar av detta slag lämnar små möjligheter till kultur- och kunskapsutveckling i Örebro län. Utan kunskapsutveckling riskerar Region Örebro län att förlora förståelse för kulturens

utmaningar, komplexitet och framtida behov. Effektiviseringen innebär också mindre möjlighet att göra tillfälliga kultursatsningar eller medfinansiera projekt.

I relation till kommande kulturplan 2024 – 2027, som antogs i kulturnämnden den 1 september kan minskade verksamhetsmedel och mindre möjligheter till särskilda kultursatsningar innebära svårigheter att genomföra följande kulturpolitiska prioriteringar:

Att utveckla den kulturella infrastrukturen i Örebro län

- Skapa en konstområdesövergripande dialoggrupp med professionella kulturskapare från de olika konstområdena för löpande dialog kopplat till kultursamverkansmodellen. Vid skapande av denna grupp kommer Region Örebro län att utgå från KLYS rekommendationer.
- Kartläggning av de kulturella kreativa näringarnas utbredning i syfte att skapa en strategi för fortsatt utveckling i hela länet. En del i utredningen syftar till att utreda möjligheten för Region Örebro län att ge ekonomiskt stöd till enskilda kulturskapare.
- Verka för att fler kommuner i Örebro län ska vara fristäder för professionella kulturskapare, eller på andra stötta professionella kulturskapare som är fristadskonstnärer i länet.
- Stärka kunskaperna om upphovsrätten inom de olika kulturområdena.

Att öka delaktigheten i länets kulturliv med fokus på barn och unga samt personer med sämre socioekonomiska livsvillkor

Att stärka kulturens kraft genom samverkan

- Samverkan med utbildningsanordnare, andra regioner och länder ska stärkas.

Ett hållbart och attraktivt län

Utifrån den regionala utvecklingsstrategin är Område kultur och ideell sektor genom sitt arbete inom kultur och civilsamhälle i Örebro län, med och skapar ett hållbart och attraktivt län. Nedan beskrivs hur effektiviseringen påverkar arbetet med att skapa ett mer hållbart och attraktivt Örebro län samt eventuella konsekvenser för miljön.

Effektiviseringen enligt förslaget får konsekvenser för möjligheten att genomföra det regionala utvecklingsuppdraget inom kultur. Exempelvis genom att decimera förutsättningarna för kunskapsinhämtning och kunskapsspridning. Effektiviseringen får också konsekvenser för att genomföra nya kultursatsningar. Mindre kulturutveckling kan på sikt innebära ett mindre attraktivt län. Flera av länets kulturattraktioner har exempelvis initierats som kulturutvecklingsprojekt eller särskilda satsningar.

Miljö

Neddragningen får ingen tydlig effekt. Se ovan under sammanfattande bedömning

Den kulturella infrastrukturen i Örebro län

Nedan beskrivs konsekvenser av effektiviseringen för möjligheten att genomföra Region Örebro läns kulturuppdrag.

Den kulturella infrastrukturen kan påverkas negativt av att Region Örebro län i lägre grad har möjlighet att genomföra särskilda satsningar, omvärldsbevaka, utarbeta kunskapsunderlag och genomför analyser. Även möjligheten att kommunicera och fungera som en plattform för kunskapsspridning i länet påverkas på sikt negativt. Effektiviseringen kan även leda till sämre möjligheter att starta kulturprojekt, föra dialog, ordna konferenser och fortbildningstillfällen för länets kulturaktörer. Det kan på sikt leda till ett mindre dynamiskt kulturklimat i länet.

Möjligheten att ta del av och skapa kultur i hela länet

De styrande dokumenten för kultur har i målskrivningarna fokus på att kulturen ska vara till för alla och nå hela länet. Viktiga perspektiv är barn och unga, jämställdhet, samt tillgänglighet oberoende av funktionsnedsättning eller bakgrund. Nedan beskrivs när så är relevant möjliga konsekvenser av effektiviseringen för de olika aspekterna.

Möjligheten att ta del av och skapa kultur påverkas inte på ett direkt sätt av denna effektivisering. Med sämre förutsättningar för omvärldsbevakning och kunskapsproduktion blir dock förståelsen för vilka som tar del av och skapar kultur i länet begränsad. Det innebär på sikt risk för sämre beslut och mindre genomtänkta kultursatsningar, vilket kan göra det svårt att arbeta på rätt sätt för ökad delaktighet i kulturlivet. Det blir också svårare att göra kultursatsningar exempelvis för de i kulturplanen utpekade målgrupperna det vill säga barn samt personer med sämre socioekonomiska livsvillkor.

Geografisk tillgänglighet

Den geografiska tillgängligheten påverkas inte på ett direkt sätt av denna effektivisering, men med sämre förutsättningar för omvärldsbevakning och kunskapsproduktion bli förståelsen för länets geografiska och demografiska utmaningar kopplat till kultur sämre. Det blir också svårare att göra kultursatsningar i olika delar av länet.

Barns tillgänglighet

Barns tillgänglighet påverkas inte på ett direkt sätt av denna effektivisering, men med sämre förutsättningar för omvärldsbevakning och kunskapsproduktion bli förståelsen för barns kulturvanor och utmaningar kopplat till att ta del av och själva skapa kultur sämre. Det blir också svårare att göra kultursatsningar med fokus barn.

Tillgänglighet oberoende av socioekonomi/bakgrund, jämställdhet och tillgänglighet oberoende av funktionsnedsättning

Tillgängligheten påverkas inte på ett direkt sätt av denna effektivisering, men med sämre förutsättningar för omvärldsbevakning och kunskapsproduktion bli förståelsen för de olika utmaningarna sämre. Det blir också svårare att göra relevanta kultursatsningar för grupper som står längre bort från den offentligt finansierade kulturen.

Externa parter - Aktörer utanför Region Örebro län

Både inom Region Örebro läns arbete med kultur och civilsamhälle är samverkan med aktörer utanför den egna organisationen centrala inslag. Nedan beskrivs hur effektiviseringen påverkar aktörer utanför Region Örebro län.

Mindre verksamhetsmedel påverkar Region Örebro läns möjlighet att ingå i interregionala projekt och nationella nätverk. Det påverkar också Region Örebro läns möjlighet att omvärldsbevaka, sprida kunskaper, anordna mötesplatser och initiera projekt tillsammans med andra aktörer. I praktiken handlar det om kommuner, kulturskapare och olika aktörer inom civilsamhället.

Personella konsekvenser inom Område kultur och ideell sektor

Nedan beskrivs hur effektiviseringen påverkar Område kultur och ideell sektor inom Region Örebro län.

Föreslagen effektivisering innebär att Område kultur och ideell sektor får svårare att genomföra de delar i sitt uppdrag som är kopplade till regional utveckling. Det vill säga:

- stötta och driva kulturprojekt,
- genomföra särskilda satsningar
- samverka och bidra till kunskapsutveckling genom mötesplatser, fortbildning, konferenser, uppföljning och analyser.

Ekonomiska konsekvenser

Övergripande verksamhetsmedel kultur 1 526 000 kronor av 2 067 000 kronor (budget 2023).

Medel för särskilda satsningar: 1 500 000 av 1 500 000 kronor (budget 2024)

Genomförandeplan

Effektiviseringen genomförs 2024.

Uppföljning

Möjligheten att återinföra verksamhetsmedlen och medel för särskilda satsningar undersöks i samband med budgetprocessen inför 2025 – 2026. Om medlen inte återinförs behöver det genomföras en utvärdering av de mer långsiktiga konsekvenserna.